

T.E.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 23 Mart 2022
Sayı : 3109

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 23/03/2022 15:15
Sayı: E-120.10-0987966

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son yıllarda mal ve hizmet fiyatlarındaki artış nedeniyle yapılan zamlar ve artan borçlanmaya karşı vatandaşların korunmasının yollarının araştırılması amacıyla ekte sunulan gerekçelerle Anayasanın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Emine Gülizer Emecan Kadir Durmaz Veli AĞBABA
İstanbul M.V. Tokat M.V. Malatya Milletvekili

Sibel Özdemir
İstanbul M.V.
M. S.

Muayyen Şekir
Adana M.V.

Tekin Tınçol
KARADAG M.V.

Utku ÇAKIROZER
Eskişehir Milletvekili

Barış Karaman
Samsun

Kemal ZETBEK
Samsun M.V.

M. S.

Ömer Fethi Güner
Kocaeli

Ayhan Özer
Ankara M.V.

İbrahim Ömer Aygün
Eskişehir

Mehmet Albayrak
MUGLA

Hüseyin Yılmaz
Aydın M.V.

Vecdi GÜNDOĞDU
Kırklareli Milletvekili

Polat Şençelti
Tunceli M.V.

M. S.

Orhan Ağca
TACETTİN KAYIR
T.E.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
CHP
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

GEREKÇE

Ekonomik krizin derinleşmeyi nedeniyle mal ve hizmet fiyatlarında yaşanan artışlar vatandaşların alım gücünü oldukça düşürmekte ve buna bağlı olarak hane halklarının borçlanma hızı her geçen gün artmaktadır. Ülkemiz özellikle Covid-19 pandemisinin yarattığı krizle birlikte vatandaşların artan fiyatlar sonucu temel gıda ihtiyaçlarını dahi karşılayamadığı ve esnaf, çiftçi ve işçiler başta olmak üzere tüm toplumsal kesimlerin yoksullaştığı ve insan onuruna yakışır bir yaşam sürdürmenin olanaksızlaştığı bir yer haline gelmiştir. İşbu araştırma önergesi, enflasyondaki artışla birlikte alım gücü düşen vatandaşların zamlara karşı korumanın yollarının belirlenmesi ve artan borçlanmaya karşı önlemlerin araştırılmasını hedeflemektedir.

2021 yılı Türkiye ekonomisi için “zam yılı” olmuştur. Enflasyon nedeniyle ülkemizde her gün ürün ve hizmetlerde fiyat artışları yaşanmıştır. Venezüella, Sudan, Lübnan, Suriye, Surinam, Zimbabve ve Arjantin’den sonra dünyanın en yüksek enflasyonuna sahip olan Türkiye’nin sadece Aralık ayındaki aylık enflasyonu, 168 ülkenin bir yıllık enflasyonunun üstüne çıkmıştır. Aynı şekilde 2021 yılı enflasyon oranıyla Türkiye 45 Avrupa ülkesi arasında da birinci olmuştur. Türkiye’yi yüzde 12,44’le Moldova, yüzde 12,2’yle Estonya ve yüzde 10,3’le Belarus ve Litvanya izlemiştir. Sadece Aralık ayındaki enflasyona bakıldığında bile ülkemiz, diğer 44 Avrupa ülkesinin yıllık enflasyonunu geride bırakmıştır. Öte yandan, enflasyon ve işsizlik oranlarının toplamıyla hesaplanan sefalet endeksi geçen yıl sonunda 47,28’le son 20 yılın en yüksek noktasına çıkmıştır. Yüzde 11,2 işsizlik oranı ve yüzde 36,08 enflasyon, vergilerdeki artış, döviz kurundaki yükseliş ve fatura, kira gibi diğer giderlerle birlikte vatandaşın yaşam standardını endişe verici düzeye düşürmüştür.

Ülkemizde sürekli değişen fiyatlar nedeniyle marketlerde “etiket değiştirme” personeli istihdam edilmeye başlamıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)’in enflasyona dair verilerinin güvenilirliği kamuoyunda tartışılmasına rağmen, TÜİK “madde sepetinde” yer alan fiyat değişimleri baz alındığında bile fiyatlardaki artışın ücretli çalışanlar ile emeklilerin alım gücünü büyük ölçüde düşürdüğü gözlemlenmektedir. Asgari ücret başta olmak üzere memur ve emeklilere yapılan maaş zamları ise 2022 yılının ilk gününde başlayan zamlarla daha cebe girmeden erimiştir. 2022 yılının ilk 6 gününde 23 kaleme zam gelmiştir. Yeni yılın ilk günüyle birlikte yüzde 52 ile yüzde 130 arasında değişen oranlarda zam yapılmıştır. Bununla birlikte elektriğe 4 yılda yüzde 370 zam gelmiştir. Aynı şekilde benzine zam yapılmasının ardından, sonrasında hemen toplu ulaşımaya yüzde 36 zam yapılmıştır. Telefon aboneliğinden özel okullara, emlak vergisine kadar her şeye zamlar yapılmıştır. Maaşlara yapılan artış, bu zamlarla birlikte eriyip bitmiştir.

Sabit geliriyle geçinemeyen yurttaşlar, artan fiyatlara karşı önlemi borçlanmada bulmaktadır. Kredi kartı sayısı ve borçlardaki büyüme olağanüstü artmaktadır. Türkiye Bankalar Birliği (TBB) verilerine göre, bankalara tüketici kredisi ve kredi kartı borcu bulunan vatandaş sayısı son bir yılda 800 bin kişi artarak 34 milyon 700 bine yükselmiştir. Bireysel kredi kartlarında tasfiye olunacak alacaklar ise 7,5 milyar TL’ye yaklaşmıştır.

Zamlar, fiili bir sokağa çıkma yasağı yaratmıştır. Tüm marketlerde bakliyattan ayçiçek yağına, patatesten soğana, sudan sabuna, iğneden ipliğe kadar her şeye zam yapılmaktadır. Bu süreçte Meclis’e sunulan kanun teklifiyle müteahhitlere Hazine’den kur farkı ödemesi yapması ise kamuoyunda hükûmetin artan fiyatlara karşı vatandaşları koruyacağına dair beklentisini boşa çıkarmıştır. Dolayısıyla zamlara karşı vatandaşların korunması oldukça taşımakla birlikte Meclis’in kamu yararı temelinde görevini ifa etmesi açısından elzemdir.

